

Kendelse

af

2. juli 2018

i faglig voldgiftssag

FV 2017.0075:

Fagligt Fælles Forbund

(advokat Pernille Leidersdorff-Ernst)

mod

Dansk Erhverv Arbejdsgiver

for

E.P. Service.dk ApS

(advokat Peter Vibe)

Biintervenient til støtte for indklagede:

DI Overenskomst II

(advokat Lene Horn)

Uoverensstemmelsen

Sagen angår, om fire medarbejdere har krav på at få udbetalt skadeservicetillæg for arbejde, som de har udført under deres ansættelse hos E.P. Service.dk ApS.

Påstande

Klager, Fagligt Fælles Forbund, har nedlagt påstand om, at indklagede virksomhed, E.P. Service.dk ApS, skal anerkende, at forbundets medlemmer A, B, C og D var berettiget til skadeservicetillæg, jf. overenskomstens særbestemmelser om skadeservice, for alt arbejde udført for indklagede virksomhed.

Indklagede, Dansk Erhverv Arbejdsgiver for E.P. Service.dk ApS, har påstået frifindelse, subsidiært, at E.P. Service.dk ApS skal anerkende, at forbundets medlemmer A, B, C og D var berettiget til skadeservicetillæg, jf. overenskomstens Særbestemmelser om skadeservice, for timer, hvor de har udført arbejde omfattet af overenskomstens særbestemmelser om skadeservice.

Klager har påstået frifindelse for indklagedes subsidiære påstand.

DI Overenskomst II er indtrådt som biintervenient til støtte for indklagedes frifindelsespåstand og subsidiære påstand.

Sagens behandling ved faglig voldgift

Sagen blev mundtligt forhandlet den 26. april 2018 ved en faglig voldgift med følgende partsudpegede medlemmer:

Udpeget af klager: Mette Madsen, 3F, og Morten Schmidtke Eriksen, Serviceforbundet.

Udpeget af indklagede: Niels Grøn Seirup, DI, og Camilla Mondrup Topp, Dansk Erhverv Arbejdsgiver.

Som opmand deltog højesteretsdommer Poul Dahl Jensen.

Der blev under den mundtlige forhandling afgivet forklaring af B, A, D, C, E, F, G, H, I, J og K.

Da der efter forhandling og votering ikke kunne opnås enighed eller flertal for en afgørelse blandt de partsudpegede medlemmer af voldgiftsretten, skal afgørelsen træf-

fes af opmanden. Afgørelsen udformes som en kendelse med fuld begrundelse, men uden en fuldstændig sagsfremstilling og fuld gengivelse af forklaringerne.

Overenskomstgrundlag mv.

Serviceoverenskomst 2014-2017 er indgået mellem på den ene side Danske Service og på den anden side 3F Privat Service, Hotel og Restauration og Landssammenslutningen for Rengøring og Service under Serviceforbundet. Ved protokollat af 27. november 2015 er det aftalt, at overenskomsten overgår til Dansk Erhverv som arbejdsgiver. Konsekvensen heraf er, at Dansk Erhverv Arbejdsgiver for Danske Service herefter er arbejdsgiverparten i overenskomsten.

Overenskomsten indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

”§ 7. Særlige tillæg

...

Stk. 3. Herudover betales der for arbejde i patruljetjeneste til samtlige normaltimer et tillæg pr. 15. marts 2014 på kr. 2,90.

Stk. 4. Der ydes genetillæg pr. 15. marts 2014, [der] udgør kr. 4,51 pr. time, når arbejdet er præget af en eller flere af de nedenfor opregnede særlige omstændigheder:

- a) Rengøring af særlig smudsig karakter (f.eks. rengøring i industrilokaler med støvende og særligt besmudsende produktion samt toiletter, baderum, omklædningsrum og trapper i forbindelse med disse lokaler – rengøring efter håndværkere – rengøring af centralfyr).
- b) Rengøring med særligt vanskelige pladsforhold (f.eks. rengøring af skolegårds-toiletter og biografer).
- c) Rengøring af særlig ubehagelig karakter (f.eks. rengøring af celler og toiletter i detentioner, rengøring på statshospitaler og institutioner under særforsorgen, hvor forureningen forårsaget af patienterne er af særlig grov karakter, samt på skærmede afdelinger med oppegående patienter, samt rengøring på patologiske afdelinger og morsstuer). Endvidere offentlige toiletter, toiletter på værtshuse, bodegaer diskoteker med særlig grov besmudsning – samt lokaler efter store festarrangementer, herunder toiletterne. Rengøring af trapper i beboelsesejendomme. I ekstraordinære tilfælde under ovennævnte punkter træffes lokal aftale, f.eks. opkast, uhumskheder på restaurationstoiletter med særlig grov besmudsning.
- d) B-assistentarbejde (KEB) eller tilsvarende.

Stk. 5. For hovedrengøring betales et tillæg pr. 15. marts 2014 på kr. 7,13 pr. time.

Stk. 6. For manglende spisested ydes skurtillæg pr. 15. marts 2014 på kr. 3,11 pr. time, forudsat at den normerede daglige arbejdstid overstiger 4 timer (jf. § 1, stk. 10).

Stk. 7. Ved tilrettelæggelsen af den daglige arbejdstid skal det i videst muligt omfang tilstræbes, at denne ikke deles i 2 perioder.

Stk. 8. Når virksomheden kræver transport mellem flere arbejdspladser, ydes godtgørelse for transporttid og transportudgifter.

Transporttiden betales med grundtimeløn, jf. § 4, stk. 2, ...

...

Stk. 9. Såfremt arbejdstiden – uden at det er varslet dagen før – forlænges med mere end 1 time, ydes der et varskotillæg [der] pr. 15. marts 2014 udgør kr. 33,73.

§ 8. Asbestarbejde

Stk. 1. Arbejde der omfattes af de særlige sikkerhedsregler i Arbejdstilsynets bekendtgørelse om asbest aflønnes med den normale timeløn (jf. § 5), hvortil der ydes et akkordafsvanstillæg, som pr. 15. marts 2014 udgør kr. 39,92 pr. time.

Stk. 2. Det nævnte akkordafsvanstillæg inkluderer ethvert i Serviceoverenskomsten nævnt løntillæg.

§ 18. Feriegodtgørelse, ferie og feriepenge

...

Stk. 4. Sygeferiegodtgørelse henholdsvis søgnehelligdagsbetalingen beregnes på grundlag af sygelønnen i § 16. Sygeferiegodtgørelsen udgør 12,50% af sygelønnen og søgnehelligdagsbetalingen udgør 5,25% af sygelønnen.”

I overenskomsten er optaget tre sæt særbestemmelser (et om skadeservice m.v., et om levnedsmiddelindustrien og et om togservice) Særbestemmelserne er placeret i overenskomsten efter de bestemmelser, der har paragrafnumre, men før bilagene til overenskomsten. Det er oplyst, at særbestemmelser om skadeservice m.v. oprindeligt blev indsat i SBA-overenskomsten i 1991.

I ”Særbestemmelser om skadeservice m.v.” i Serviceoverenskomsten for 2014-2017 hedder det bl.a.

”Gyldighedsområde:

Bestemmelserne er gældende for arbejdsopgaver med skadeservice og dermed beslægtede renoveringsopgaver, der stiller særlige krav om faglige færdigheder, herunder om anvendelsen af tekniske hjælpemidler, der betjeningsmæssigt stiller større krav end sædvanligt.

Det er endvidere en forudsætning for bestemmelsernes anvendelse, at arbejdet kan være af særlig smudsig eller ubehagelig karakter, og at det må udføres under omstændigheder, præget af dårlige pladsforhold, manglende beskyttelse mod vejrliget og på skiftende arbejdssteder.

Det understreges, at det omhandlede arbejdsområde stiller særlige krav til personlig hygiejne og vandel, ligesom der fordres en personlig optræden, afpasset efter arbejdets særlige karakter, og påpasselighed og diskretion under arbejdets udførelse.

Særbestemmelserne om Skadeservice m.v. kan gøres til genstand for lokal forhandling mellem tillidsrepræsentanten / den lokale afdeling og virksomheden. Lokalaftalen skal godkendes af organisationerne.

Regelsuspension:

Bestemmelserne suspenderer følgende regler i Serviceoverenskomsten 2014: § 7, stk. 3, 4, 5, 6, 7, 8 og 9 for så vidt angår medarbejdere, der oppebærer det nedenfor angivne løntillæg (b), og § 18, stk. 4.

...

Indhold:**a. Løn:**

Timelønnen fastsættes efter Serviceoverenskomstens regler om præstationsløn.

b. Løntillæg:

Når medarbejderen opfylder de stillede kvalifikationskrav – dog senest 1 måned efter ansættelsen – udbetales skadeservicetillæg pr. time på:

pr. 15. marts 2014	kr. 21,82
pr. 15. marts 2015	kr. 22,17
pr. 15. marts 2016	kr. 22,55

For arbejde i forbindelse med oprydning/rengøring af lejligheder m.v. i henhold til Branchemiljørådets pjece om ”Rengøring i særligt forurenede lokaler”, hvor desinfektion er påkrævet, før rydning kan påbegyndes forhøjes tillægget til:

pr. 15. marts 2014	kr. 90,72
pr. 15. marts 2015	kr. 92,17
pr. 15. marts 2016	kr. 93,74

Tillægget udbetales for det tidsrum, hvor desinfektion og rydning finder sted. For efterfølgende rengøring og desinfektion udbetales sædvanlig løn.

c. Akkord:

...

d. Udearbejde – transportgodtgørelse:

Transport i arbejdstiden

Transport inden for sædvanlig arbejdstid honoreres med skadeservice-løn.

Transport uden for sædvanlig arbejdstid (med udgangspunkt i hjemmet)

Når det ved udearbejde forlanges, at medarbejderen skal være på arbejdsstedet fra arbejdstidens begyndelse og til dens slutning, ydes der en godtgørelse for den tid, der medgår til transport udover medarbejderens transporttid mellem bopæl og til center i det af medarbejderen sædvanligvis anvendte transportmiddel, idet parterne er enige om, at arbejdsgiveren kan pålægge medarbejderen op til 1 times daglig transporttid uden transportgodtgørelse.

Der udbetales en godtgørelse for den tid, hvormed transporttiden udgør mellem 1 time og 3 timer pr. dag. Godtgørelsen beregnes på baggrund af præstationslønnen.

Ved transport over 3 timer dagligt er det aftalt, at der udbetales en kørselsgodtgørelse for kørselstime 2 og 3 og derover (kørselstime 1 er uden betaling):

pr. 15. marts 2014	kr. 195,96
pr. 15. marts 2015	kr. 199,10
pr. 15. marts 2016	kr. 202,48

Transport uden for sædvanlig daglig arbejdstid (med udgangspunkt fra centret)

Transporttid fra centret honoreres som ovenfor, idet al transporttid honoreres.

Ved kørsel over 3 timer honoreres alle timer med en kørselsgodtgørelse:

pr. 15. marts 2014	kr. 195,96
pr. 15. marts 2015	kr. 199,10
pr. 15. marts 2016	kr. 202,48

Km-godtgørelse

For al transport i egen bil, der overstiger den daglige kørsel mellem hjem og center, betales km-godtgørelse efter statens regler.

Det samme er gældende for dokumenterede udgifter i forbindelse med offentlige transportmidler.

e. Udstationering i Danmark:

...

f. Beredskabsvagt:

...

g. Afspadsering:

...

h. Hjemsendelse:

I tilfælde af arbejdsmangel, der ikke kan imødegås ved afspadsering af overarbejde, kan medarbejderne hjemsendes eller omplaceres til andet arbejde.

Det tilstræbes, at en opsagt medarbejder hjemsendes blandt de sidste, således at denne opnår en normal indtjening i de sidste 5 uger af opsigelsesperioden.

Det tilstræbes, at tillids- og arbejdsmiljørepræsentanter hjemsendes som de sidste inden for de pågældendes arbejdsområde.

I en periode med hjemsendte medarbejdere kan nyansættelser kun finde sted, såfremt de hjemsendte medarbejdere savner de fornødne kvalifikationer til arbejdet.

Virksomheden attesterer skriftligt hjemsendelsen og dens årsag over for de pågældende medarbejdere til brug for Jobcenter og A-kasse.

På anfordring udsteder virksomheden frigørelsesattest for hjemsendelsesperioden til medarbejdere, der hjemsendes.

Tillidsrepræsentanten skal høres inden hjemsendelse beslutes og har påtaleret efter Serviceoverenskomstens § 28, stk. 4, såfremt denne skønner, at der i den konkrete situation ikke er behov for hjemsendelse.

Med hensyn til beregning og betaling af overarbejdstimer indgår normerede arbejdstimer for de dage i en uge, hvor medarbejderen har været hjemsendt, i opgørelsen af den normale arbejdstid.

Under hjemsendelse betales der ventepenge for de dage, hvor virksomheden ikke i henhold til lovgivningen skal betale for første ledighedsdage. Ventepengene udgør pr. 15. marts 2014 kr. 97,89 pr. dag, dog højst kr. 783,07 pr. hjemsendelsesperiode.

i. Overtidsbetaling:

For fuldtidsansatte medarbejdere beregnes overtidsbetaling efter den daglige normerede arbejdstid (37 timer pr. uge), idet der for de første 3 overarbejdstimer om ugen betales 50% og for de efterfølgende timer 100%.

...

j. Sygeløn:

For medarbejdere, der har 6 måneders anciennitet og hvis 1. sygedag indtræder senest samtidig med opnåelsen af 6 måneders anciennitet, gælder følgende:

Der betales supplerende sygeløn til præstationsløn + evt. skadeservicetillæg pr. time (inkl. lovmæssige dagpenge).

Reglen gælder ligeledes ved fravær på grund af barns første sygedag.

Ved arbejdsskade ydes supplerende sygeløn (inkl. lovmæssige dagpenge) til 100% af faktisk lønindtjening beregnet på et gennemsnit af de seneste 6 lønperioder. ...

...

k. Sygeferiegodtgørelse:

...”

Bestemmelserne i Serviceoverenskomsten, herunder særbestemmelserne om skadeservice m.v., svarer til bestemmelserne i den serviceoverenskomst, der er indgået mellem på den ene side DI Overenskomst II (tidligere Servicebranchens Arbejdsgiverforening – SBA) og på den anden side 3F Privat Service, Hotel og Restauration, og Landssammenslutningen for Rengøring og Service under Serviceforbundet.

Som det fremgår, er der i særbestemmelserne om skadeservice (under ”Indhold:” litra b) henvist til Branchemiljørådets pjece om ”Rengøring i særligt forurenede lokaler”.

Under sagen er der fremlagt en vejledning nr. 8 om ”Rengøring i særligt forurenede lokaler” udgivet af Branchesikkerhedsrådet for Service- og Tjenesteydelser. I vejledningen er bl.a. anført:

”Ved særligt forurenede lokaler forstås i denne sammenhæng det, der normalt betegnes som ”social rengøring”, det vil sige:

Rengøring i lokaler, hvor der som følge af særlige forhold er så stærkt tilsmudset, at almindelig rengøring ikke kan anvendes.

Rengøring i lokaler hvor der er dødfundne, der har ligget længe.

...”

I den nyeste branchevejledning fra februar 2018 om ”Rengøring i særligt forurenede lokaliteter” (BFA-vejledningen) hedder det bl.a.:

”Særligt forurenede lokaliteter forstås i denne sammenhæng som;

- Lokaler hvor der som følge af særlige forhold er så stærkt tilsmudset, at almindelig rengøring ikke kan anvendes
- Lokaler hvor der har været dødfundne og som har ligget igennem længere tid
- Lokaler, der er forurenede af kloakvand fx efter skybrud
- Lokaler med forekomst af skimmelsvamp
- Lokaler forurenede med PCB støv og asbest støv
- Lokaler hvor anden forurening har fundet sted.”

Skadeserviceselskabet Recover Nordic har ved lokalaftale af 6. juni 2017 fastsat følgende retningslinjer for udbetaling af det forhøjede skadeservicetillæg ved rengøring i særligt forurenede lokaler:

”Der har den 17. maj 2017 været afholdt møde om retningslinjer for udbetaling af ovenstående tillæg.

Deltager:

Tillidsrepræsentant L (supp. for fællestillidsrepræsentant F)

Fællestillidsrepræsentant M

Økonomichef N

Der var enighed om, at tillægget kommer til udbetaling i nedenstående tilfælde:

1. Fjernelse af spor efter mord, selvmord, personpåkørsler samt ulykker med personskade.
2. Fjernelse af spor efter fækalier, rådne levnedsmidler o.l. i forbindelse med sociale opgaver.
3. Ved desinfektion (sprøjtning) før rydning og rengøring kan påbegyndes, i forbindelse med sociale opgaver.
4. Tillægget udbetales *kun* mens genen er til stede, dvs. når genen er fjernet og normal rengøring kan påbegyndes bortfalder tillægget.
5. Tillæggets omfang skal aftales mellem arbejdslederen og medarbejderen inden arbejdet påbegyndes. I tilfælde af uenighed inddrages ledelsen ved Recover Nordic og Fællestillidsrepræsentanten.”

Der er fremlagt et tillæg af 1. marts 2016 til en ansættelseskontrakt i virksomheden SSG, hvori er anført bl.a.:

”Du er primært ansat som Servicemedarbejder. Dit ansættelsesforhold, herunder aflønning, er derfor reguleret som Servicemedarbejder, jf. din ansættelseskontrakt og Serviceoverenskomsten.

I særlige tilfælde eller i særlige situationer, er det aftalt, at du kan arbejde med skadeserviceopgaver, der varetages uden for det center, du er tilknyttet. Sådanne opgaver aftales altid med nærmeste leder og eventuelt tillidsrepræsentanten.

Når du arbejder med skadeserviceopgaver, vil du blive honoreret med det til enhver tid gældende skadeservicetillæg, jf. særbestemmelserne for skadeservice i Serviceoverenskomsten.

Når opgaverne med skadeservice ophører, vil du uden yderligere varsel igen arbejde som Servicemedarbejder med den til enhver tid gældende aflønning for en Servicemedarbejder.

Du har selv ansvaret for at registrere tillæg i timeregistreringen efter den funktion, du varetager. Nærmeste leder eller lønafdelingen er behjælpelig med eventuelle spørgsmål.”

Sagens omstændigheder i hovedtræk

A blev den 2. juli 2012 ansat som serviceassistent i virksomheden E.P. Service.dk ApS. I ansættelsesbeviset er under ”Arbejdets art” sat kryds i rubrikken ”Rengøring” og ”Andet” uden nærmere angivelse af, hvad ”Andet” omfatter.

B blev den 11. juni 2012 ansat som serviceassistent i E.P. Service.dk ApS med en 37 timers arbejdsuge. I ansættelsesbeviset er under ”Arbejdets art” sat kryds i rubrikken ”Rengøring” og ”Andet” uden nærmere angivelse af, hvad ”Andet” omfatter.

C blev ansat i E.P. Service.dk ApS den 31. august 2015 som servicemedarbejder med en 37 timers arbejdsuge. I ansættelsesbeviset er under ”Arbejdets art” sat kryds i rubrikken ”Rengøring” og ”Andet” uden nærmere angivelse af, hvad ”Andet” omfatter.

D blev ansat i E.P. Service.dk ApS den 15. juni 2015 som servicemedarbejder med en 37 timers arbejdsuge. I ansættelsesbeviset er under ”Arbejdets art” sat kryds i rubrikken ”Rengøring” og ”Andet” uden nærmere angivelse af, hvad ”Andet” omfatter.

Der er fremlagt en udskrift af E.P. Service.dk ApS’ hjemmeside, som den så ud forud for nærværende sag. Det hedder bl.a.:

”E.P. service ApS udfører en bred vifte af opgaver – Mange års erfaring har gjort os til eksperter indenfor forskellige områder.

Vi udfører opgaver indenfor

Erhvervsrengøring:

- Håndværkerrengøring
- Indflytningsklar rengøring
- Vinduespolering
- Rengøring af skibe

Byggepladsservice:

- Oprydning under byggeprojekter
- Grovoprydning inden mangelgennemgang
- Varehåndtering

Desuden har vi også erfaring indenfor skadeservice.”

I en udskrift af virksomhedens hjemmeside den 5. september 2017 er bl.a. anført:

”Hos E.P. Service udfører vi erhvervsrengøring og ejendomsservice i Aalborg og Nordjylland, det gælder alt fra vinduespudding og håndværkerrengøring, til store og krævende projekter.

...

Hos E.P. Service har vi ekspertise indenfor:

- Håndværkerrensning
- Oprydning under byggeprojekter
- Grovoprydning inden mangelgennemgang
- Rengøring af opgange og fælleslokaler
- Rengøring af større arealer
- Rengøring i særlige højder
- Rengøring af skibe
- Indflytningsklar rengøring
- Vedligeholdelse af grønne områder
- Vedligeholdelse af gårdanlæg
- Vedligeholdelse af fortove
- Rens af tagrender og nedløb
- Affaldshåndtering
- Varehåndtering
- Vinduespudsning
- Trappevask
- Snerydning
- Fejning
- Græsklipning
- Hækklipning”

A, B, C og D fik ikke udbetalt skades Servicetillæg under deres ansættelse hos E.P. Service, og det er oplyst, at de heller ikke fik udbetalt genetillæg efter overenskomstens § 7, stk. 4.

Forklaringer

B har forklaret bl.a., at hun var ansat hos E.P. Service.dk fra 2012-2016. Tildeling af opgaver skete via sms og mail fra dag til dag, og hun blev ind imellem sendt ud til steder, hvor hun ikke havde været før. Hun har udført mange forskellige slags rengøringsopgaver, f.eks. rengøring af skurvogne, trapper, lejligheder ved fraflytning, stadion efter sportskampe mv. Især lejligheder, der er fraflyttet, kan være uhumske med sod, fedt ved emhætter, gamle madrester, mider, skimmelsvampe, afføring på fliser, urin, kanyler mv. Hun har også gjort rent efter rotteangreb. To gange har hun gjort rent efter dødsfald. Hun har også udført almindelig kontorrensning. Ved rengøring af stærkt tilsmudsede lokaler og flader brugte hun grundrens, mens der ved almindelig rengøring bruges et universalrengøringsmiddel. Hun vil skønne, at hun 75% af arbejdstiden har udført rengøring med grundrens de uhumske steder, mens

hun 25% af arbejdstiden har udført almindelig rengøring. Af personlige værnemidler brugte hun handsker, men ikke dragt eller åndedrætsværn.

A har forklaret bl.a., at hun var ansat i E.P. Service.dk i 4½ år fra 2012 til 2016. Tildeling af opgaver skete ved, at hun fik at vide, hvilken adresse hun skulle møde på. Først ved fremmøde fik hun at vide, hvad opgaven gik ud på. Der var få opgaver med almindelig rengøring. De fleste opgaver var med grundrens. Ved rengøring af beskidte toiletter brugte hun powerfix. Hun bar handsker, men brugte ikke andre værnemidler. I en lejlighed i Nørresundby har hun rengjort vægge, der var angrebet af skimmelsvamp. De var stærkt angrebet, og først støvsugede hun væggene, hvorefter hun vaskede dem ned med vand og rodalon. Hun blev efterfølgende syg af svimmelhed og havde problemer med at trække vejret på grund af astma. Hun har også gjort rent efter socialt udsatte i Aalborg, hvor hun måtte gøre rent, inden håndværkerne kunne gå i gang med at renovere. Hun gjorde rent i ca. 40-50 skurvogne om ugen, 20 minutter pr. vogn, hvor hun tømte skraldespand, tørrede af og rengjorde toiletter. Hun vil skønne, at hendes arbejdsopgaver fordeler sig på samme måde som B's med 75% på særligt beskidte steder, hvor hun måtte bruge grundrens, og 25% almindelig rengøring.

D har forklaret bl.a., at hun har været ansat i E.P. Service.dk fra 2015-2017. Arbejdstildelingen foregik på den måde, som B og A har forklaret. Hun har for det meste gjort rent i lejligheder, der er fraflyttet, og mange af dem har været dårligt rengjort af fraflytteren. Hun har også ryddet op på stadion efter sportskampe. Hun vil skønne, at hun brugte 60% af sin arbejdstid på trælse og uhumske opgaver.

C har forklaret bl.a., at hun var ansat i E.P. Service.dk i ca. 1½ år. Hun har på Hjørring Sygehus gjort rent efter due-ekskrementer i en udvendig svalegang af glas. Hun har også gjort rent i møgbeskidte lejligheder med grundrens og ovnrens. Hun har fjernet skimmelsvamp ved at støvsuge og efterfølgende vaske ned med grundrens, men uden at bruge desinfektionsmidler. Hun har også rengjort med grundrens efter kloakvand. Hun vil skønne, at hun halvdelen af arbejdstiden har udført opgaver, hvor hun har gjort rent på særligt beskidte steder med grundrens, mens den anden halvdel af arbejdstiden er gået med traditionel kontorrensning.

E har forklaret bl.a., at han er afdelingsformand i Serviceforbundet. Han har tidligere været skadeservice medarbejder i ISS og fællestillidsmand. Han har forhandlet SBA-overenskomsten, men var ikke med i 1991, da særbestemmelserne om skadeservice blev sat ind i SBA-overenskomsten. Særbestemmelsernes betingelser er ikke kumulative betingelser, der alle skal være opfyldt. Skadeservice er kendetegnet ved at være ad hoc opgaver, f.eks. efter stormskade eller brandskade. Men det omfatter ikke kun rengøring efter skader. Det er almindeligt forekommende, at skadeser-

vicemedarbejdere udfører arbejde, f.eks. kørsel med truck, der ikke er skadeservice. Alligevel får de altid skadeservicetillæg. Der er tale om et tillæg, man får for at stå til rådighed, hvor man ikke på forhånd ved, hvilke opgaver der skal udføres i løbet af dagen. Modstykket er, at arbejdsgiveren har en hjemsendelsesret. Det arbejde, som B, A, D og C har forklaret om, svarer til, hvad han lavede i ISS som skadeservicemedarbejder. Man kan risikere, at arbejdet er smudsigt, ubehageligt mv., men det behøver ikke at være det.

F har forklaret bl.a., at han er tillidsmand i Recover Nordic, der er det næststørste skadeservicefirma i Danmark. Han har været i branchen i 10 år. Skadeservice er karakteriseret ved, at det typisk er relateret til en forsikringskade efter f.eks. skybrud, stormflod eller brand, men det omfatter f.eks. også klinisk rengøring på Skejby Sygehus efter håndværkere men før ibrugtagning. Proceduren ved fjernelse af skimmelsvamp er som følger. Først skal der laves en støvvæg for at hindre spredning af sporerne. Så skal der bruges en støvsuger med særligt filter. Der skal bruges ånde-drætsværn og dragt. Og skimmelsvampen skal efter støvsugning vaskes ned med et skimmeldræbende middel. Han får skadeservicetillægget for alt arbejde, han udfører, også for traditionel rengøring. Han får tillægget, fordi han er ansat som skadeservice-medarbejder. Skadeservicetillægget består af en række tillæg efter overenskomstens § 7, som tillægget træder i stedet for. For så vidt angår lokalaftalen i Recover Nordic, så falder det forhøjede skadeservicetillæg væk, når genen er væk.

G har forklaret bl.a., at han er ansat og tillidsrepræsentant i SSG, der er det største skadeservicefirma i Danmark. Han har arbejdet med skadeservice i 24 år. Skadeservice er mange ting. Det kan f.eks. gå ud på at skaffe en elektriker eller at sørge for, at 100 køer bliver malket. De opgaver, som B, A, D og C har forklaret om, er typiske skadeserviceopgaver, der er kendetegnet ved, at det ikke er tale om traditionel rengøring, der foregår efter en fast plan hver dag. Det er uhumsk og ubehageligt, når der skal rengøres efter socialt udsatte. Alle i SSG får skadeservicetillæg, uanset hvad de laver. Han ville have gjort indsigelse mod det tillæg af 1. marts 2016 til en ansættelseskontrakt i SSG, der er fremlagt under sagen, hvis han havde været bekendt med det.

H har forklaret bl.a., at hun er ansat og tillidsrepræsentant i Polygon, Dansk Bygningskontrol. Det arbejde, som B, A, D og C udførte under deres ansættelse i E.P. Service.dk, var skadeservicearbejde, og firmaet er derfor et skadeservicefirma, selv om de ikke har forudsætningerne for det. Det er opgavernes karakter, der gør, at E.P. Service.dk er et skadeservicefirma. Alle i Polygon får ens løn, inkl. skadeservicetillæg.

I har forklaret bl.a., at han er direktør i og ejer af E.P. Service.dk. De arbejder med byggepladsservice og erhvervsrengøring. Tidligere havde han 6 tømrere ansat i Sønderjylland i forbindelse med oprydning efter stormen. I dag udfører firmaet ikke skadeservice, og han har heller ingen aftaler med forsikringsselskaber. De udfører rengøring af nybyggerier efter håndværkerne før ibrugtagning, og de udfører fraflytningsrengøring efter anmodning fra boligforeninger. Der kan være stor forskel på, i hvilken stand det fraflyttede er, lige fra velholdt, hvor der alene er brug for traditionel rengøring, og til meget beskidt og misligholdt. Men der er ikke tale om skadeservice. Hvis der er rester efter afdøde, f.eks. ved selvmord, så kommer der et skadeservicefirma først. Skadeservice er noget akut, der kræver særlige kompetencer. B, A, D og C havde ingen særlig uddannelse eller særlige kompetencer. 80% af arbejdet har været rengøring med grundrens og powerfix, som er helt traditionelle rengøringsmidler. De har rengjort mørke områder på vægge, men hvad det var, vides ikke. Der blev ikke målt for at se, om det var skimmel. Hvis der er skimmel, så er det andre firmaer, der tager sig af skimmelsaneringen. Når det er sket, gør E.P. Service.dk rent efter dem. Efter en brandskade er det andre, der river ned og bygger op. E.P. Service.dk laver alene slutrengøring efter håndværkerne. De ansatte får løn fra 7-15, og der er ingen adgang til at hjemsende dem ved arbejdsmangel. Arbejdet kan typisk ikke opmåles, og medarbejderne får timeløn ud fra devicen: ting ta'r den tid, det ta'r. De har få faste opgaver. De fleste opgaver er ad hoc-opgaver. Rodalon kræver ikke værnemidler. E.P. Service.dk bruger ikke acetone, men salmiakspiritus. Det bruges til rensning af ovnplader i en sæk.

J har forklaret bl.a., at han har et lille rengøringsfirma. De udfører dog også skadeservice på akut tilkald. Skadeservice forudsætter, at der er tale om en akut skade, f.eks. efter brand eller skybrud. Skadeservicearbejde kræver særlige kompetencer, og medarbejderen får kun skadeservicetillæg, mens de udfører skadeservice. Grundrens er et helt almindeligt rengøringsmiddel, der anvendes til grundig rengøring, og har intet med skadeservice at gøre. Slutrengøring efter fraflytning er heller ikke skadeservice. Det kan være skadeservice, hvis der er tale om brugte kanyler, dødfundne/selv mord eller ekstremt ulækre lokaler med afføring, blod mv. Skimmelsvamp kræver særlige undersøgelser og kan ikke konstateres med det blotte øje.

K har forklaret bl.a., at han er HR manager i Recover Nordic. Recover Nordic har 15-16 centre landet over, og de udfører skadeservice f.eks. efter vandskade, brand, skimmelsvamp, asbest, storm og indbrud. Industriservice og affugtning i nybyggeri, hvor der ikke er tale om vandskade, er ikke skadeservice. Skadeservice forudsætter en mere eller mindre akut skade, og løsning af opgaverne kræver særlige kvalifikationer i forhold til traditionel rengøring. De anvender pumper, højtryksrensere, måleudstyr, og der kræves kendskab til kemikalier. Ved rengøring af lejligheder er det skadeservice, hvis der er en sundhedsrisiko/smitterisiko, som der

f.eks. er ved brugte kanyler, blod, afføring, ligrester og ligvæsker. Almindeligt svineri er ikke nok til at gøre det til skadeservice. I Recover Nordic er alle ansat som skadeservicemedarbejdere og alle får skadeservicetillæg for alle arbejdstimer. Det er begrundet i ønsket om at tiltrække og fastholde gode medarbejdere.

Parternes argumentation

Klager, Fagligt Fælles Forbund, har anført navnlig, at A, B, C og D under deres ansættelse hos E.P. Service.dk ApS har udført arbejde, der i betydeligt omfang udgør skadeservice. Hovedparten af deres arbejde opfylder betingelserne i ”Særbestemmelser om skadeservice m.v.” for at være skadeservice. Skadeservice foreligger ikke kun i tilfælde, hvor der er sket en skade, men også ved ”dermed beslægtede renoveringsopgaver”. I det foreliggende tilfælde er der tale om ad hoc opgaver fra dag til dag på skiftende arbejdssteder, og arbejdsopgaverne er ikke opmålt. E.P. Service.dk ApS er et skadeservicefirma, jf. herved virksomhedens tidligere hjemmeside. Der er ikke tale om traditionel rengøring. Rengøringen foretages med brug af tekniske hjælpemidler. Arbejdet er for det meste smudsigt og indbefatter bl.a. fjernelse af afføring, blod, ekskrementer fra dyr, skimmelsvamp, fordærvede fødevarer m.v. Det er i særbestemmelsernes litra b forudsat, at man kan tilegne sig de kvalifikationer, der skal til for at udføre skadeservice, på én måned. Der stilles ikke krav om nogen særlig uddannelse. Det bestrides, at de betingelser, der er angivet i særbestemmelsernes indledende afsnit om gyldighedsområde, skal forstås som kumulative betingelser, der alle skal være opfyldt, før der er tale om skadeservice. Det er således anført, at ”arbejdet *kan være* af særlig smudsigt eller ubehagelig karakter”, og det giver f.eks. heller ingen mening at sige, at arbejdet kun er skadeservice, hvis det er udført under dårlige pladsforhold og med manglende beskyttelse mod vejrliget. Arbejdsopgaver, der ubestridt er skadeservice, udføres indendørs og under gode pladsforhold. Det forhold, at andre værnemidler end handsker ikke har været anvendt, kan ikke føre til, at der ikke skal betales skadeservicetillæg.

A, B, C og D har stillet sig til rådighed for udførelse af skadeserviceopgaver. De skal derfor aflønnes som skadeservicemedarbejdere og have skadeserviceløn for *alt* det arbejde, de har udført, herunder også for de opgaver, der isoleret set måtte have karakter af mere traditionel rengøring. Skadeservicetillægget skal ses i sammenhæng med den særlige adgang til hjemsendelse, der gælder i tilfælde af arbejdsmangel. Særbestemmelsernes regler om hjemsendelse forudsætter, at den medarbejder, der i betydeligt omfang udfører skadeserviceopgaver, i det hele skal behandles efter særbestemmelserne. Det samme gælder særbestemmelsernes regler om overarbejde og transportgodtgørelse. Der er ikke mulighed for at skille tingene ad, således at medarbejderen behandles delvis efter særbestemmelserne, delvis efter de

bestemmelser i overenskomsten, som er fraveget ("suspended") ved særbestemmelserne. Det er et enten eller. I andre skadeservicevirksomheder som f.eks. Recover Nordic får medarbejderne da også skades serviceløn for alle arbejdstimer, herunder også for timer, hvor de ikke udfører egentlig skadeservice. Det er derfor klagers påstand, at forbundets medlemmer er berettiget til skades serviceløn for alt arbejde, som de har udført under deres ansættelse hos E.P. Service.dk. Hvis voldgiften ikke er enig heri, må indklagede frifindes, hvorefter klager vil rejse krav om genetillæg efter overenskomstens § 7, stk. 4.

Indklagede, Dansk Erhverv Arbejdsgiver for E.P. Service.dk ApS, har anført navnlig, at A, B, C og D under deres ansættelse hos E.P. Service.dk ikke har udført skadeservice i særbestemmelsernes forstand. For at der er tale om skadeservice skal en række kumulative betingelser være opfyldt. Der skal være en skade, dvs. noget akut, typisk en forsikringsbegivenhed. Der skal være tale om komplekse opgaver, der kræver særlige færdigheder og anvendelse af særlige midler. Grundrens og powerfix er almindelige rengøringsmidler. Skadeservice er ikke et forretningsområde for E.P. Service.dk. De fire kvinder har udført rengøring efter håndværkere og rengøring efter fraflytning. Det kræver ingen særlige faglige forudsætninger, og der anvendes ingen særlige tekniske hjælpemidler. Det er ikke bevist, at de har fjernet skimmelsvamp. Hvis der er skimmelsvamp, skal det fjernes af et skadeservicefirma. De har heller ikke bevist, at de har udført anden form for skades servicearbejde. De har gjort rent i lejligheder, der har været meget beskidte, men det fører ikke til, at det bliver til skadeservice. Reglerne om genetillæg i overenskomstens § 7, stk. 4, forudsætter netop, at der kan være tale om meget beskidte lokaliteter, uden at det af den grund bliver til skadeservice.

Hvis voldgiftsretten kommer til, at en del af det arbejde, de har udført, er skades service, skal der alene ydes skades servicetillæg for det antal timer, der konkret er udført skadeservice – og ikke for alle timer som påstået af klager. Det følger af ordlyden af særbestemmelserne om skadeservice, hvorefter bestemmelserne er gældende for "arbejdsopgaver med skadeservice og dermed beslægtede renoveringsopgaver". Det følger endvidere af, at alle tillæg, herunder genetillæg, er pr. time. Det bestrides, at der er tale om et rådighedstillæg. At Recover Nordic frivilligt har valgt at give skades servicetillæg for alle arbejdstimer gør ikke, at der er pligt til det efter overenskomsten, jf. herved tillægget af 1. marts 2016 til en ansættelseskontrakt i SSG, hvoraf fremgår, at denne virksomhed kun betaler skades servicetillæg til en servicemedarbejder for de timer, hvor den pågældende konkret udfører skades servicearbejde.

Biintervenienten, DI Overenskomst II, har tilsluttet sig indklagedes argumentation. Biintervenienten har i den forbindelse anført navnlig, at arbejdet for at være skades service skal være forårsaget af en hændelse, der kan karakteriseres som en skade eller

noget, der har samme karakteristika. Der er tre sæt kumulative betingelser til arbejdets karakter. Det skal for det første stille særlige krav om faglige færdigheder, herunder om anvendelse af tekniske hjælpemidler der betjeningsmæssigt stiller større krav end sædvanligt. For det andet skal arbejdet være af særlig smudsig eller ubehagelig karakter, og det må udføres under omstændigheder præget af dårlige pladsforhold, manglende beskyttelse mod vejrliget og på skiftende arbejdssteder. For det tredje skal arbejdsområdet stille særlige krav til personlig hygiejne og vandel, ligesom der fordres en personlig optræden afpasset efter arbejdets særlige karakter. Hvis voldgiftsretten kommer til, at A, B, C og D under deres ansættelse hos E.P. Service.dk i en del af arbejdstiden har udført skadeservice, har de efter overenskomsten alene krav på skadeservicetillæg for de timer, de konkret har udført skadeservice og ikke for alle arbejdstimer. Det følger direkte af ordlyden af særbestemmelserne, hvorefter de er ”gældende for arbejdsopgaver med skadeservice og dermed beslægtede renoeringsopgaver”. Og det svarer til bestemmelserne om genetillæg, hvor der også kun ydes tillæg, så længe genen består, hvilket også stemmer med, at Serviceoverenskomsten er en timelønsoverenskomst.

Opmandens begrundelse og resultat

Sagen angår, om A, B, C og D har krav på at få udbetalt skadeservicetillæg for arbejde, som de har udført under deres ansættelse hos E.P. Service.dk ApS.

Klager har nedlagt påstand om, at de skal have skadeservicetillæg for alle arbejdstimer, herunder også for de arbejdstimer, hvor de har udført traditionel rengøring. Hvis voldgiftsretten ikke er enig heri, er det klagers standpunkt, at så må indklagede frifindes, hvorefter klager vil rejse krav om genetillæg efter overenskomstens § 7, stk. 4.

Som sagen er forelagt, står valget herefter mellem på den ene side at give klager fuldt medhold og give skadeservicetillæg for alle arbejdstimer og på den anden side at give indklagede fuldt medhold og afvise at give skadeservicetillæg for nogen arbejdstimer. Der er således tale om ”alt eller intet”.

A, B, C og D var ansat E.P. Service.dk som serviceassistenter/servicemedarbejdere, og efter deres egne forklaringer udførte de traditionel rengøring, f.eks. kontorrensning og rengøring af skurvogne, imellem 25% og 50% af arbejdstiden.

Det er herefter en betingelse for, at klager kan få medhold i sin påstand om, at der skal betales skadeservicetillæg for alle arbejdstimer, at særbestemmelserne om skadeservice skal forstås på den måde, at der i den foreliggende situation skal betales skadeservicetillæg også for de timer, hvor medarbejderen konkret udfører traditionel rengøring.

Efter særbestemmelsernes formulering er de ”gældende for arbejdsopgaver med skadeservice og dermed beslægtede renoveringsopgaver”. Denne formulering taler entydigt for, at der kun er krav på skadeservicetillæg, når der udføres arbejdsopgaver med skadeservice eller lignende, og ikke, når der udføres arbejdsopgaver af en anden karakter. For denne forståelse taler også, at det forhøjede skadeservicetillæg er knyttet til udførelsen af den arbejdsopgave, der begrundet det forhøjede tillæg. Når denne arbejdsopgave er afsluttet, falder det forhøjede tillæg væk.

Den nævnte forståelse, hvorefter der kun ydes skadeservicetillæg for det tidsrum, hvor arbejdsopgaver med skadeservice o. lign. udføres, støttes også af den måde, som genetillæg i Serviceoverenskomstens § 7, stk. 4, er reguleret på. Genetillæg udbetales således kun, så længe genen består.

På den baggrund finder opmanden, at medarbejderen alene har krav på skadeservicetillæg efter Særbestemmelserne herom i Serviceoverenskomsten for de arbejdstimer, hvor den pågældende udfører arbejdsopgaver med skadeservice og dermed beslægtede renoveringsopgaver.

Herefter kan klager ikke få medhold i, at E.P. Service.dk skal betale skadeservicetillæg for de arbejdstimer, hvor A, B, C og D ifølge deres egne forklaringer har udført traditionel rengøring. Som klagers påstande er nedlagt, må E.P. Service.dk allerede af denne grund frifindes.

Det er herefter til sagens afgørelse ikke nødvendigt at tage stilling til, om den del af A, B, C og D's arbejdsopgaver, som er gået ud over, hvad de selv betegner som traditionel rengøring, i det hele eller for en dels vedkommende må anses for skadeservicearbejde.

Som følge af det anførte tages indklagedes påstand om frifindelse til følge.

Thi bestemmes:

E.P. Service.dk ApS frifindes.

Hver part skal bære egne omkostninger og skal betale halvdelen af opmandens honorar.

Biintervenienten skal bære egne omkostninger.

København, den 2. juli 2018

Poul Dahl Jensen